

28ste zondag door jaar C

Lc. 17, 11-19

Weet ge wanneer een pastoor reactie kan verwachten op zijn preek? Als hij het aandurft om niet-praktiserenden of ongelovigen tot voorbeeld te stellen. Ergens is het natuurlijk begrijpelijk dat er dan reactie komt van trouwe kerkgangers die de goede traditie respecteren.

Nochtans gebruikt Jezus die methode dikwijls: met lof spreken over andersdenkenden en vreemdelingen. Het heeft Hem dan ook heel wat moeilijkheden opgeleverd. Het is opvallend dat Lucas, de enige niet-jood onder de evangelisten, vooral deze taferelen schildert. Denk maar aan de eerste predicatie van Jezus in de synagoge van Nazareth, als Hij daar zegt: “Toen er een grote hongersnood uitbrak waren er vele weduwen in Israël en toch werd alleen de weduwe van Sarepta in Sidon van brood voorzien”: een niet-joodse. “En in de tijd van Elisa waren er in Israël veel melaatsen en toch werd niemand gereinigd dan Naäman de Syriër”: opnieuw een niet-jood. De mensen die het destijds hoorden waren daar niet blij mee en dreven Hem de stad uit om Hem in de afgrond te storten.

Op dezelfde manier spreekt Lucas ook over de barmhartige Samaritaan. Het is hij, een niet-jood, die als voorbeeld van naastenliefde geprezen wordt, en niet de priester of de leviet, de verdedigers van de tempel en de wet.

In dit Evangelie gebeurt weer hetzelfde. Tien melaatsen roepen tot Jezus om gereinigd te worden. Alle tien worden ze gereinigd, maar slechts eentje komt terug om Jezus te bedanken: een Samaritaan, iemand waarmee de joden geen contact wilden hebben.

Er zitten een paar “lessen” in dit Evangelie. Op de eerste plaats dat de mooiste uiting van godsdienst niet zozeer gelegen is in het volgen van een wetgeving of het volbrengen van een cultus, maar in de dienst die ge met een oprecht hart bewijst aan uw naaste, wie hij of zij ook is. God heeft geen lievelingskinderen en evenmin stiefkinderen. Wetten en voorschriften kan iedereen ons geven, maar daar leven we niet van.

Op de tweede plaats leert het Evangelie ons vandaag iets over de dankbaarheid. Dankbaarheid is geen “plicht”: het zou een grondhouding moeten zijn van iemand die gelooft. Maar dat is niet vanzelfsprekend en zo eenvoudig liggen de dingen vaak niet.

Het gaat er niet om dat wij eerst een balans zouden opmaken van al onze mee- en tegenvallers in het leven, om daarna eventueel tot geloof en dankbaarheid over te gaan. In feite liggen de zaken omgekeerd: de kern van ons geloof is dat wij ons bestaan *gekregen* hebben van een goede Schepper. Vandaar ook dat het geloof ons aanzet tot dankbaarheid, niet alleen voor de grote meevallers (want die zijn zeldzaam), maar ook voor de hele gewone, dagelijkse dingen die we hebben en kunnen.

“Allemaal goed en wel”, kunt ge dan denken, “maar ik moet er ook hard voor werken”. Misschien kunt ge u daar dan bij bedenken dat er elders op de wereld mensen zijn die nog een stuk harder moeten werken, en het lang niet zo goed hebben. En bovendien is het ons dan toch maar gegeven dat we hard *kunnen* werken.

De dankbaarheid vindt het vanzelfsprekende helemaal niet zo vanzelfsprekend. Geloof zet aan tot dankbaarheid. En het omgekeerde is evenzeer waar: dankbaarheid is de humus waarin het geloof kan aarden.

Tot slot nog één bedenking daarbij. Er zijn mensen die in het leven heel veel tegenslag kennen: de ene beproeving is nog niet achter de rug, of de volgende dient zich aan. Geloven in de goedheid van God en dankbaarheid is voor hen, heel begrijpelijk, echt niet vanzelfsprekend. Maar er is in de Bijbel nog een tweede weg die tot God kan leiden: het smeken, het aandringen om hulp. Het Evangelie begon ermee: die melaatsen die smekend tot bij Jezus komen.

Geloven is eigenlijk een voortdurend heen-en-weer tussen smeken en danken, tussen danken en smeken. Alleen wie dankt, durft ook oprecht te smeken. En hij zal net zolang en met zo’n groot geloof smeken tot hij weer kan danken. Allebei zijn ze uitingen van geloof, want in alle twee de gevallen brengt een mens datgene wat hij in ’t hart meedraagt bij God. Amen.

Johan Goris, pastoor